Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimetŭ.
INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşovŭ şi la următórele Birourĭ de anuncĭurĭ: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Dannöber*, în Budapesta: *A. V. Goldbergerg, Eckstein Bernat*: în Bucurescĭ: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ maĭ dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LVIII.

„Gazeta“ iese în fiă-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe anŭ.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ
a administraţiune, piaţa mare, Târgulŭ Inului Nr. 30 etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 53. Braşovŭ, Mercurĭ, 8 (20) Martie 1895.

Calvinii şi catolicii ungurĭ.

Braşovŭ, 7 Martie v. 1895.

Amŭ ḑisŭ şi repeţimŭ, că adevĕrata luptă, ce s'a încinsŭ în camera magnaţilorŭ împrejurulŭ proiectelorŭ de lege bisericescĭ-politice se pórtă aḑi între calvinii ungurĭ, carĭ încă din vremurile lui Tisza au ajunsŭ la o influenţă şi putere ne mai pomenită în Ungaria, şi între catolicii ungurĭ, carĭ vorŭ sĕ nimicéscă acéstă influinţă restabilindu-şĭ preponderanţa lorŭ.

Când fù numitŭ actualulŭ ministru-preşedinte, una din obiecţiunile cele mai de căpeteniă, ce s'au făcutŭ din tabĕra catolică contra acestei numirĭ, a fostŭ, că Banffy este calvinŭ şi că în calitatea acésta elŭ nu va avé simţŭ şi pricepere pentru menagearea şi scutirea intereselorŭ catolicismului.

Neîmpăcata opositiă. ce i-o face pe tótă linia partida catolică, cu toţĭ afiliaţii ei declaraţĭ şi ascunşĭ, cabinetului Banffy, este a se atribuì în mare parte împrejurării, că elŭ ca calvinŭ nu se bucură nicĭ de cea mai mică încredere la d'alde Ferd Zichy şi soţĭ.

In ajunulŭ nouelorŭ lupte, ce se vorŭ încinge în camera magnaţilorŭ între direcţia liberală calvinistă şi direcţia conservativă catolică, putemŭ sĕ privimŭ ca unŭ semnŭ caracteristicŭ cuvintele rostite de episcopulŭ calvinŭ, la deschiderea congresului bisericei calvine în Cluşiu în preamărirea şefului guvernului.

Intre aplausele frenetice ale membrilorŭ congresului, episcopulŭ calvinŭ Szasz Domokos. a datŭ espresiune bucuriei, că br. Banffy „bărbatulŭ, pe care biserica calvină l'a fostŭ distinsŭ cu cea mai înaltă încredere, alegêndu'lŭ la loculŭ celŭ dintâiu“, a ajunsŭ prin încrederea monarchului în fruntea guvernului şi că acestui bărbatŭ i-s'a încredinţat conducerea statului. „Prin acésta“, ḑice, „se resfrânge o raḑă a graţiei regale şi asupra celorlalţĭ credincioşĭ ai bisericei calvine“. Mai departe ḑise episcopulŭ: „Pentru momentŭ trebue sĕ uitămŭ deosebirile de partidŭ; aicĭ ne simţimŭ şi ne mărturisimŭ cu toţii ca *patrioţĭ maghiarĭ calvinişti* şi de aceea sĕ dămŭ espresiune prin sculare bucuriei nóstre patriotice, consfinţită prin sentimentele nóstre confesionale, strigândŭ: trăiască Regele! trăiască br. Desideriu Banffy, trăiască contele Gabriel Bethlen“.

Caracteristică este în vorbirea episcopului Domokos, accentuarea calvinismului ministrului-preşedinte, ca unŭ momentŭ cu deosebire îmbucurătorŭ pentru „patrioţii maghiarĭ calviniştĭ“, carĭ s'aştéptă ca graţia monarchului, de care s'a făcutŭ părtaşŭ br. Banffy, sĕ se reverse şi asupra lorŭ.

Speranţele, ce le punŭ calvinii în Banffy de sigurŭ, că nu se mărginescŭ numai la dorinţa de a'şĭ vedé ocrotite din parte-i interesele bisericescĭ, ci ei s'aştéptă, că sub guvernulŭ lui va înflori pentru calvinĭ o nouă eră de înaintare şi protecţiune pe tóte terenele, că influinţa politică, ce-o esercéză ei deja aḑĭ în aşa mare mĕsură, se va potenţa.

Cumcă unŭ astfelŭ de avêntŭ calvinistŭ nu póte sĕ fiă după gustulŭ catolicilorŭ ungurĭ, nu mai trebue sĕ-o spunemŭ. Ne mărginimŭ numai de a constata, că décă de-o parte se accentuéză şi se preamăresce calvinismulŭ, atuncĭ în tabĕra lui Zichy şi soţĭ nu se lasă nicĭ o ocasiune nefolosită de a pune în evidenţă puterea catolicismului şi a reclama pentru elŭ rolulŭ preponderantŭ în statŭ.

Ca dovadă servesce şi scrisórea omagială, ce au adresat'o înfiinţătorii organului „partidei poporale“ Papei Leo XIII şi alŭ căruia cuprinsŭ l'amŭ comunicatŭ deja cetitorilorŭ noştri în numĕrulŭ de erĭ alŭ fóiei nóstre. Contele Zichy a calculatŭ la rĕspunsulŭ, ce l'a primitŭ dela Papa, şi acestŭ rĕspunsŭ este destulŭ de elocuentŭ şi clarŭ pentru calviniştĭ ca şi pentru necalviniştĭ.

„Cu deosebire Ne bucurămŭ“, ḑice Papa, „că s'a formatŭ o nouă partidă cu scopŭ de-a restabili în dietă drepturile bisericei şi vaḑa religiunei şi Ne felicitămŭ, că conducerea acestei partide ţi-s'a încredinţatŭ ţie, iubite fiule (contele Ferdinandŭ Zichy) şi nobilului bărbatŭ Nicolae Mauriţiu Eszterhazy“.

Tóte aceste suntŭ semne prea învederate, că lupta dintre calvinii şi catolicii ungurĭ pentru putere va lua încă de aicĭ încolo dimensiunĭ fórte marĭ şi seriόse, şi este mare întrebare décă clica calvinistă, care conduce aḑĭ destinele statului ungarŭ, va puté, cu totŭ concursulŭ ce-lŭ primesce directŭ şi indirectŭ dela o parte a kossuthiştilorŭ, sĕ mai resiste multŭ timpŭ puternicului curentŭ oposiţionalŭ catolicŭ.

CRONICA POLITICĂ.

7 (19) Martie.

In ajunul desbaterei asupra celor douĕ *proiecte de lege bisericescĭ-politice* încă nevotate, constată „Kel. Ert.“, că se póte admite ca neîndoiosŭ, că vre-o 220—230 membri ai **camerei magnaţilorŭ** vorŭ lua parte la votare. După ultima listă rectificată numĕrulŭ tuturorŭ membrilorŭ camerei magnaţilorŭ (afară de preşedinte) este de 345, între carĭ 20 archiducĭ, 38 archierei romano şi greco-catolicĭ, 11 episcopĭ protestanţĭ, 12 domnĭ purtătorĭ de steagŭ (zászlos urak), 3 representanţĭ ai înaltelorŭ tribunale, 3 delegaţĭ ai Croaţiei, 6 principĭ, 139 grofi, 36 baronĭ şi 77 membri aleşĭ, respective numiţĭ. In privinţa şanselorŭ viitórei votărĭ domnesce nesiguritate atâtŭ în tabĕra guvernamentală, câtŭ şi în cea oposiţională.

In dieta din Ştiria, care şi-a ţinutŭ adunările luna trecută, s'au adusŭ în discuţia şi plângerile vechĭ **contra vămilorŭ ungare** dela graniţă. S'a constatatŭ, că Ungaria luptă contra intereselorŭ provinciilorŭ germane alpine nu numai pe terenulŭ politicŭ de circulaţiune, ci şi pe şosele, carĭ de alt-mintrelea suntŭ internaţionalŭ-libere şi s'a accentuatŭ, că Ungaria tot-déuna se pórtă fără de nicĭ o considerare faţă cu interesele economice ale acelorŭ provincii. De aceea dieta a provocatŭ pe guvernulŭ austriacŭ, sĕ o mântuéscă de ast-felŭ de represalii, căcĭ alt-cum va fi silită a introduce şi ea totŭ unŭ asemenea sistemŭ vamalŭ prohibitivŭ pentru mărfurile ungare.

*

Ḑiarulŭ francesŭ „*Matin*“ publică unŭ interwievŭ cu **ducele de Orleans**, în care acesta s'a esprimatŭ, că numai elŭ representantulŭ legitimŭ alŭ monarchiei tradiţionale, este în stare a reda adevĕrata libertate republicei subjugate de socialiştĭ şi francmasonĭ. Raliaţilorŭ le lasă ilusiunile, până ce ei înşi-şĭ şi le vorŭ pierde. Papa a aprobatŭ republica, deóre-ce acésta e unŭ fait accompli, însĕ de sigurŭ nu-i va denega binecuvêntarea, când se va sui pe tronŭ. — „Când sperezĭ a ocupa tronulŭ?“ îlŭ întrebă interwieviatorulŭ. — „Acesta e secretulŭ meu şi alŭ viitorului“, respunse pretendentulŭ. „Sĕ scii însĕ, că eu lucru, şi că voi lupta până la ajungerea scopului meu, pentru binele şi mântuirea Franciei.“

*

Ḑiarulŭ „*Krontadsky Wjestnik*“ face următórea dare de sémă asupra construirei de **nóue corăbii de rĕsboiu rusescĭ**: In Petersburg se termină armarea de cincĭ bastimente noue. O canonieră, douĕ bastimente şi unŭ încrucişătorŭ se află în construcţiune. Se pregătesce construirea unei corăbii de şcólă, unui încrucişătorŭ şi unui bastimentŭ, 15 torpilorĭ suntŭ în construcţiune. In Nikolajew se termină construirea unui bastimentŭ şi a patru torpilorĭ. Unŭ altŭ bastimentŭ este la începutulŭ construirei. Afară de acestea se mai construescŭ vr'o ḑece alte corăbii, de diferite feliurĭ, în arsenalele englese.

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Intreprinḑĕtorulŭ de pompe funebre.

Novelă, de *Alecsandru Puşkin*.

(2) (Urmare.)

In ḑiua următóre, punctŭ la 12 óre, întreprinḑĕtorulŭ de pompe funebre şi fiicele sale eşiră pe pórta casei lorŭ de curêndŭ cumpĕrate, şi porniră la vecinulŭ lorŭ Schulze.

Nu voescŭ sĕ descriu nicĭ rusesculŭ caftanŭ alŭ lui Adrian Prochoroff, nicĭ europenele podóbe ale Akulinei şi ale Darjei; în acestŭ punctŭ mĕ abatŭ dela obiceiulŭ, ce domnesce acum între romancierĭ. Cu tóte aceste credŭ, că nu e de prisosŭ sĕ amintescŭ, că amêndouĕ domnişórele aveau pălării galbine şi ghete roşii, lucru pe care dênsele îlŭ obicĭnuiau numai la ocasiunĭ solemne.

Mica locuinţă a pantofarului era plină de óspeţĭ, carĭ erau mai alesŭ industriaşĭ germanĭ, însoţiţĭ de soţiile şi calfele lorŭ.

Dintre funcţionarii rusescĭ era de faţă numai unulŭ, şi anume Jurko, unŭ păzitorŭ de nópte, care, cu tótă posiţiunea sa josnică, sciuse totuşĭ sĕ-şĭ câştige deosebita bunăvoinţă a gazdei sale. Elŭ servise în acéstă funcţiune 25 de anĭ, credinciosŭ şi cinstitŭ, ca postilionulŭ lui Pogorelski. Foculŭ din 1812, care nimicise capitala, nimici şi galbina lui căsuţă de pază.

Dér îndată-ce inimiculŭ fù alungatŭ, una nouă se ridică în locu-i. Ea era cenuşiă, cu micĭ dungĭ albe şi Jurko începù sĕ păşéscă în josulŭ şi susulŭ ei cu sura lui uniformă şi cu săcurea în mână. Aprópe toţĭ Nemţii, carĭ locuiau pe lângă pórta suburbiului Nikitski, îlŭ cunosceau, şi unii petrecuseră chiar sub coperişulŭ sĕu nóptea de Duminecă spre Lunĭ.

Adrian se făcù îndată cunoscutŭ cu dênsulŭ, ca şi cu unŭ omŭ de care mai curêndŭ séu mai târḑiu va avé póte lipsă, şi când óspeţii îşĭ ocupară loculŭ lorŭ la masă, ei se puseră lângă olaltă. Domnulŭ şi dómna Schulze, precum şi fata lorŭ Loti, cea de 17 anĭ, steteau în ajutorulŭ bucătăresei, în timpŭ ce óspeţii mâncau şi-'şĭ petreceau.

Berea curgea şiróe, Jurko mânca câtŭ patru. Adrian încă nu se lăsa mai pe josŭ; fiicele sale însĕ se totŭ codiau. Conversaţia, care decurgea în limba germană, devenia totŭ mai sgomotósă. De-odată gazda se rugă pentr'o atenţiune de câte-va minute şi, sorbindŭ picăturile unei sticle golite, strigă cu voce tare, pe rusesce:

— „In sănĕtatea harnicei mele Luisa!“

Aşa numita şampaniă spumega. Gazda sărută cu gingăşiă rumĕna faţă a soţiei sale de patru-ḑecĭ de anĭ şi óspeţii beură cu sgomotŭ în sănĕtatea Luisei celei harnice.

— „In sănĕtatea iubiţilorŭ mei óspeţĭ!“ strigă gazda casei, golindŭ o a doua sticlă.

Şi óspeţii sĕi îi mulţămiră si din nou zăngăniră sticlele. Acum urmă toastŭ după toastŭ. Sănĕtatea fiă-cărui óspe fù în specialŭ beută; se toastă pentru Moscova şi pentru o întrégă duzină de oraşe germane; beură pentru sănetatea tuturorŭ corporaţiunilorŭ în generalŭ şi a fiă-căreia în specialŭ; beură apoi şi pentru stăpânĭ şi calfe. Adrian beù c'o paciinţă atâtŭ de mare şi ajunse într'o disposiţiă atâtŭ de veselă, încâtŭ elŭ însuşĭ ţinù unŭ aşa numitŭ toastŭ veselŭ. De-odată îşĭ ridică unulŭ din óspeţĭ (unŭ brutarŭ grasŭ) păharulŭ şi strigă:

— „In sănĕtatea acelora, pentru carĭ lucrămŭ — adecă în sănĕtatea ocupaţiunei nóstre speciale!“

Acestŭ toastŭ, ca tóte celelalte, fù primitŭ cu veseliă şi în unanimitate. Óspeţii începură sĕ se felicite reciprocŭ; croitorulŭ saluta pe pantofarŭ, pantofarulŭ pe croitorŭ, brutarulŭ pe amêndoi; cu toţii pe brutarŭ, şi aşa mai departe.

In decursulŭ acestorŭ salutărĭ reciproce strigă Jurko, întorcêndu-se spre vecinulŭ sĕu:

— „Hei, tătucule! Bea în sănĕtatea morţilorŭ tei!“.

Toţĭ rîseră, dér întreprinḑĕtorulŭ se simţì ofensatŭ şi devenì morosŭ. Nimenĭ nu-lŭ observa însĕ, óspeţii continuară cu ciocnitulŭ şi clopotele sunaseră tocmai de vecernie, când toţĭ se sculară dela masă.

Târḑiu se despărţiră óspeţii; cei mai mulţĭ în o prea bună disposiţiă. Grosulŭ brutarŭ şi legătorulŭ de cărţĭ, a cărui faţă părea legată într'unŭ saffianŭ roşu, duseră pe Jurko în mijloculŭ lorŭ până la casa acestuia, adeverindŭ astfelŭ proverbulŭ rusescŭ: „O datoriă împlinită aduce onóre“.

Prochoroff sosì ameţitŭ şi înfuriatŭ acasă.

— „De ce, întreb de ce“, strigă elŭ tare, „de ce nu e şi negoţulŭ meu totŭ atâtŭ de cinstitŭ, ca şi alŭ altora? E óre unŭ întreprinḑĕtorŭ de pompe funebre fratele unui călău? De ce au rîsŭ păgânii

Mikado din Japonia a numitŭ ca şefŭ **alŭ statului majorŭ** în armata japonesă, în loculŭ defunctului prinţŭ *Arissugava* pe prinţulŭ *Akihito Komatsu.* Acesta s'a născutŭ la 1845 în Kyoto. După revoluţiunea din 1868, la care luă şi elŭ parte activă, apărêndŭ interesele dinastiei, merse Komatsu în Anglia pentru a-se perfecţiona pe terenŭ militarŭ. La 1874 se întórse prinţulŭ în Japonia făcêndŭ cu acéstă ocasiune totŭ-odată şi o călĕtoriă scientifică prin Francia şi Germania. La 1876 luptă ca comandantŭ alŭ gardei contra unei nóuĕ rĕscóle, şi împĕratulŭ japonezŭ, în sĕmnŭ de mulţămită, îĭ acordă din cutia sa privată o dotaţiune de 30.000 Yen (75 000 mărcĭ). Până la 1891 Komatsu rĕmase, ca generalŭ de divisiă, comandantŭ alŭ gardei. La 1891 fŭ numitŭ mareşalŭ, ér acum şefŭ alŭ statului majorŭ, în care postŭ elŭ va avé cea mai bună ocasiune de a-şĭ valora cunoscinţele sale frumóse, adunate în Europa.

Cum se pregătescŭ alegerile în Ungaria.

— Alegerea din Neutra —

In Neutra se face mâne alegere de deputatŭ. Este sciutŭ, că în acestŭ cercŭ electoralŭ suntŭ doi candidaţĭ: contele I. *Zichy* (partida poporală) şi secretarulŭ de statŭ *Latkoczy.*

De sĕptĕmânĭ de ḑile se face de ambe părţile cea mai grozavă corteşire. Partida guvernului agită în modŭ ne mai pomenitŭ contra partidei poporale şi a candidatului ei, ér *Zichy* cu ómenii lui şi-a pusŭ în rêndurĭ de luptă o întrégă tabĕră de preoţĭ şi capelanĭ catolicĭ.

E importantŭ, că comitetulŭ centralŭ electoralŭ alŭ partidei liberale a alesŭ de preşedinte alŭ alegerii pe Gustav *Tarnoczy,* directorulŭ fabricei de pumpe de focŭ, care în timpulŭ din urmă s'a mestecatŭ şi în politică şi la care era angagiatŭ şi Franciscŭ Kossuth.

Inainte c'o sĕptĕmână, cum scimŭ, au fostŭ ordonate la Neutra câte-va companii de soldaţĭ, pe motivulŭ susţinerii ordinei, lucru, care la alte alegerĭ se face numai în ḑiua premergĕtóre. Dér ce e şi mai interesantŭ: miliţia a fostŭ încuartirată la episcopiă şi pe la locuinţele canonicilorŭ, indicându-se prin acésta, că preoţimea catolică ar fi aceea, despre care s'ar presupune, că plănuesce turburărĭ şi atacurĭ.

Fóia ungurescă *„Magyar Ujság“* publică acum şi o proclamaţiă în formă de placate, care se póte ceti pe tóte zidurile Neutrei, subscrisă de Tarnoczy. In proclamaţia acésta se ḑice:

1) „Dispunŭ, ca căile, ce ducŭ la votare şi pe carĭ alegĕtorii, décă au votatŭ, au a-se depărta, precum şi spaţulŭ necesarŭ, *sĕ fiă închise de miliţiă desŭ de dimineţă şi până la finirea votării*“.

2) D-lŭ Tarnoczy recomandă, ca „posesorii de case sĕ-şĭ ţină *casele de cătră strade închise*, şi din punctŭ de vedere alŭ *siguranţei contra incendiului, sĕ ia dispoziţiunile de lipsă*“.

3) „Nevotanţilorŭ nu le este iertatŭ a sta şi a-se grupa pe strade, căcĭ alt-felŭ contra lorŭ se va folosi brachiulŭ, ér turburătorii vorŭ fi arestaţĭ“.

4) *„Alegĕtorii veniţĭ din provincia vorŭ fi perchisiţionaţĭ, ca armele, ce se vorŭ afla la ei, bâtele séu pietrile sĕ fiă confiscate“.*

Aşa ceva nu s'a mai pomenitŭ nicĭ chiar în Ungaria. Atâtŭ de mare este agitaţiunea în cercŭ, încâtŭ „liberalii“ lui Bánffy şi Perczel recurgŭ la mĕsurile cele mai violente şi mai neruşinate. Sub pretexte miserabiele, agenţii guvernului unguresci sciu sĕ dea dreptului electoralŭ o ast-felŭ de espresiune, care numai în ţĕrĭ barbare se pomenesce.

De alt-felŭ se asigură, că candidatulŭ partidei poporale are în cercŭ o majoritate de 500 voturĭ.

Miseria în Ungaria de Sudŭ.

In timpŭ ce tribunalulŭ din Hodmezö-Vásárhely aduce sentinţa în procesulŭ urḑitorilorŭ turburărilorŭ din Ungaria de Sudŭ, ḑiarulŭ *„Südungarische Post“* publică o descriere a situaţiunei din amintitulŭ teritorŭ năpăstuitŭ de miseriă, din care descriere reproducemŭ următórele pasagii marcante:

In mânia tuturorŭ anchetelorŭ fişpănescĭ şi misteriale, din carĭ i-se împărtăşesce poporaţiunei Ungariei scirea liniştitóre, că în Ungaria nu esistă nicĭ o lipsă, totuşĭ ḑi de ḑi se înmulţescŭ plângerile asupra *fómei, frigului* şi a *sĕrăciei*, aceştĭ agitatorĭ puternicĭ ai socialismului. Cu câtă indiferenţă privescŭ marii sfetnicĭ la acestŭ faptŭ, se vede dintr'aceea, că *voiescŭ sĕ năduşéscă strigătulŭ de durere alŭ celorŭ flămênḑĭ, cu baionetele gendarmilorŭ.*

Poporaţiunea din Ungaria nordică începe a emigra, de óre-ce pămêntulŭ nu-i oferă destulă hrană, ca sĕ pótă trăi, ér cea din Alföld se aruncă în braţele socialismului — şi cu tóte acestea înţeleptele organe ale guvernului nu vĕdŭ nicĭ o lipsă. Păturile poporului fierbŭ, *desperarea mână pe cei flămênḑĭ la crime*, lefurile neînsĕmnate ale lucrătorilorŭ dela fabricĭ nascŭ greve — şi totu-şĭ guvernulŭ nu vede lipsă, ci crede, că va face fine tuturorŭ plângerilorŭ prin *mijlócele universale ale politicei sale bisericescĭ „liberale“.* Cu mânile încrucişate privesce elŭ la sĕrăcia generală, cu ochii închişĭ lasă sĕ se lăţéscă principiile periculóse socialŭ-democratice internaţionale. In locŭ sĕ caute a-şĭ schimba în modŭ radicalŭ politica sa economică, guvernulŭ arangéză perchisiţii domiciliare, arestărĭ în masse şi împiedecă cu poliţia emigrările. Statulŭ ar trebui sĕ vaḑă în fine, că singurŭ cu disposiţiunĭ administrative şi poliţiane nu se póte isprăvi nimicŭ, şi că are datorinţă a ridica şi promova puterea materială şi culturală a poporaţiunei. Guvernele liberale ale Ungariei însĕ n'au înţelesŭ acésta, şi totŭ aşa n'o înţelege nicĭ cabinetulŭ Bánffy. In locŭ de-a lucra, guvernulŭ conchiamă anchete, în carĭ fişpanĭ, carĭ nu s'au interesatŭ nicĭ-odată de poporŭ, şi carĭ n'au nicĭ ideiă de stările faptice, debutéză cu înţelepciunea lorŭ şi recomandă ca arcane pentru combaterea lipsei şi a socialismului, restrîngerea libertăţii de pressă şi asprirea legilorŭ.

Nu, prin ast-felŭ de mijlóce minuţióse încă nu s'a suprimatŭ nicĭ-odată o mişcare socialistă. Causa rĕului şi a nemulţămirei generale este fórte bine cunoscută, şi nu se póte delătura prin împărţirea de milă séu prin armele gendarmeriei, ci numai printr'o acţiune legislatorică, care sĕ satisfacă tuturorŭ pretensiunilorŭ juste.

SCIRILE ḐILEI.

7 (19) Martie.

Dela Vaţŭ. Peste câte-va ḑile, în 15 (27) Martie a. c., vorŭ ieşi din închisórea de statŭ dela Vaţŭ doi dintre întemniţaţii noştri, domnii: Nicolae *Cristea* şi Dionisie *Romanŭ*, carĭ amêndoi au fostŭ condamnaţĭ în procesulŭ Memorandului la câte optŭ lunĭ închisóre. Dênşii au întratŭ în temniţa dela Vaţŭ în 27 Iulie 1894, prin urmare în ḑiua de 27 Martie n. 1895 îşĭ vorŭ împlini pedépsa şi vorŭ trebuì sĕ fiă liberaţĭ.

—o—

Fómete în Sătmarŭ. Foile unguresci, ce le primirămŭ aḑĭ, publică unŭ apelŭ datatŭ din 9 Martie a. c., în care se spune, că *3066 ţĕranĭ românĭ din comitatŭ gemŭ în cea mai cumplită miseria*, în urma recoltei slabe din anulŭ trecutŭ. Până acum ei şĭ-au ţinutŭ sufletulŭ în óse, cum au pututŭ, cu tărîţe şi făină de cocenĭ. Acum însĕ li-s'a isprăvitŭ şi acéstă miseră hrană. Comitele supremŭ apeléză la Maghiarĭ, ca cu prilegiulŭ acesta sĕ-şĭ arete simpatia şi marinimia faţă de poporulŭ românŭ.

—o—

La demonstraţiunile anti-românescĭ din Oradea-mare. Tabla reg. din Oradea-mare s'a ocupatŭ în şedinţa dela 15 l. c. cu procesulŭ criminalŭ pornitŭ contra demonstranţilorŭ din vara anului 1892. Tabla a pusŭ sub acusaţiune pe: Bértsei György preşedintele reuniunei industriale, Sas Ede, Fehér Dezsö, Vidovits Gyula şi Halász Lajos ḑiariştĭ; mai departe pe: Rieger Iozsef, Szücs István, Szilágyi Lajos, Kira Fülöp, Hairer Ferencz, Toth György, Benedek János şi pe Dobai Sándor. Pertractarea procesului se va face luna viitóre.

—o—

Óspeţĭ slovacĭ în Bucurescĭ. In sĕptĕmâna trecută au sositŭ în Bucurescĭ conducĕtorii slovacĭ d-nii Dr. Samuelŭ *Daxner*, advocatŭ în Tisoveţŭ, Dr. Paulŭ *Mudron*, advocatŭ în Turoţŭ St.-Mărtinŭ şi Dr. Miloş *Ştefanovicĭ*, advocatŭ în Pojunŭ. Ei au asistatŭ la şedinţele „Academiei Române“ şi au visitatŭ mai multe instituţiunĭ culturale, însoţiţĭ fiindŭ şi de d-nii Dr. Ştefanŭ *Petrovicĭ* advocatŭ în Lugoşŭ şi Vasile *Mangra* profesorŭ în Aradŭ.

—o—

Urcarea preţului cerealelorŭ. Iérna fiindŭ fórte grea în tótă Europa, preţulŭ grânelorŭ de vre-o două sĕptĕmânĭ încóce a începutŭ a se urca. „Timpulŭ“ spune, că de vre-o câteva ḑile la portulŭ din Brăila s'a semnalatŭ o urcare fórte simţitóre asupra cerealelorŭ. Intr'o singură ḑi din sĕptĕmâna trecută preţulŭ hectolitrului de grâu s'a urcatŭ cu 1 leu 75 banĭ, ér alŭ cucuruzului cu 1 leu 25 banĭ.

—o—

Imormêntarea principelui Al. Ştirbey s'a făcutŭ Sâmbătă în Bucurescĭ. „Timpulŭ“ vorbindŭ de acéstă îmormêntare scrie între altele: Doliulŭ a fostŭ condusŭ de principele Barbu Al. Ştirbey, fiulŭ celŭ mai mare alŭ decedatului, şi de ceialalţĭ membri ai familiei, între carĭ am remarcatŭ pe d. Al. Marghiloman, ministrulŭ de justiţiă, principele Dimitrie Stirbey, d-nii C. şi G. Ghica-Delenĭ, Dim. Sturdza-Scheianu, principele Bibescu, d-nii E. Ghica-Comăneştĭ, Cantacuzino-Paşcanĭ, Văcărescu, Balşŭ, Iulianŭ, Băleanu, etc. Urméză unŭ numĕrŭ fórte mare de prietinĭ ai familiei, unŭ adjutantŭ alŭ M. S. Regelui, mai mulţĭ d-nĭ miniştri şi alţĭ demnitarĭ ai Statului, miniştrii plenipotenţiarĭ, funcţionarii superiorĭ ai căilorŭ ferate române, ai casei de depunerĭ, ai aşeḑĕmintelorŭ brâncovenescĭ etc. Trăsura trimisă de M. S. Regele deschide şirulŭ nenumĕratŭ alŭ cupeurilorŭ şi trăsurilorŭ, după care urméză unŭ batalionŭ alŭ regimentului 6 de infanteriă, batalionulŭ I de vênătorĭ, o baterie din regimentulŭ 10 de artileriă şi unŭ escadronŭ de roşiorĭ. Cortegiulŭ străbate calea Victoriei şi Griviţei, care suntŭ pline de unŭ numĕrosŭ publicŭ, şi sosesce la órele 2 la gara de Nordŭ. Sicriulŭ este dusŭ pe mânĭ până la vagonulŭ funerarŭ, — unŭ simplu vagonŭ de marfă cernitŭ şi purtândŭ patru drapele negre — ataşatŭ pe lângă trenulŭ specialŭ, în care se urcă membrii cei mai de apróape ai familiei. La órele 2 şi 20 trenulŭ pornesce în sunetulŭ unei fanfare funebre. Tótă ceremonia a fostŭ simplă, aşa cum a dorit'o regretatulŭ principe, dér cu atâtŭ mai imposantă prin simplicitatea ei.

—o—

Pentru voluntarĭ. Vre-o 700 de studenţĭ universitarĭ din Viena au ţinutŭ ḑilele acestea o adunare, sub presidiulŭ rectorului Dr. Müller, în care au hotărîtŭ sĕ céră ştergerea, séu schimbarea §-lui 25 alŭ legei militare, prin care se prevede eventualŭ unŭ alŭ doilea anŭ de serviciu pentru voluntarĭ. Prin mĕsura acésta li-se punŭ studenţilorŭ universitarĭ pedecĭ aprópe neînvingile întru continuarea studielorŭ. Rectorulŭ universitarŭ a declaratŭ, că cererea tinerilorŭ studenţĭ o va înainta însu-şĭ în persónă preşedintelui camerei şi ministrului de rĕsboiu.

—o—

La Uióra, după cum spune „Kolozsvár“, se făcŭ de două sĕptĕmânĭ cercetărĭ riguróse în causa nemulţumirei şi plângerilorŭ muncitorilorŭ dela minele de sare de-acolo. In acestŭ scopŭ s'a trimisŭ la faţa locului secretarulŭ ministeriului de finance Probstner, ér din partea administraţiunei fisolgăbirĕulŭ Ikrich. Resultatulŭ cercetărilorŭ de până acum e ţinutŭ în celŭ mai mare secretŭ. Secretarulŭ ministerialŭ are ordinulŭ de-a se feri sĕ vină în atingere atâtŭ cu funcţionarii dela mine, câtŭ şi cu alţĭ membri din societate.

—o—

Pămêntŭ pentru ţĕranii din România. Dela întrarea în vigóre a legei vêndărei bunurilorŭ statului la sătenĭ, întêmplată în 1889, li-s'a vêndutŭ sătenilorŭ românĭ pămêntŭ de-a statului în valóre de 123,045,877 lei. Loturile vêndute dela 1890—1894 suntŭ în numĕrŭ de 59,668 şi au o suprafaţă de 308.267 hectare. Anuităţile sunt de 7.415,113 lei, ér numĕrulŭ cumpărătorilorŭ: 59.668.

—o—

Consistorulŭ papalŭ. Ierĭ în 18 Martie n. s'a deschisŭ în Vaticanŭ Consistorulŭ papalŭ. Intre diferitele agende, consistorulŭ se ocupă şi de alegerea patriarchului din Caldea, precum şi de *preconisarea* mai multorŭ prelaţĭ, între carĭ şi *noulŭ Metropolitŭ Mihalyi.*

—o—

Vienesii încântaţĭ de Maghiarĭ. In Viena s'a datŭ dĕunăḑĭ unŭ balŭ din partea coloniei maghiare. Din incidentulŭ acesta fóia „Neues Wiener Tagblatt“ scrie, că *Vienesulŭ trebue sĕ fiă tot-déuna acolo, unde e sentimentŭ maghiarŭ şi unde se manifestă* Maghiarismulŭ (Bravo Natzi) Apoi adauge: „Tactulŭ lumei marĭ, *conceptulŭ despre cavalerismŭ*, este farmeculŭ strălucitorŭ alŭ bărbaţilorŭ politicĭ maghiarĭ; acésta este ceea ce atâtŭ de multŭ influenţéză asupra Vienesilorŭ“.

—o—

Bibliotecă poporală în M.-Ludoşŭ. Ni-se comunică, că în Mureşŭ-Ludoşŭ, unde prin stăruinţa d-lui protopopŭ de acolo Nic. Solomonŭ s'a ridicatŭ anulŭ trecutŭ o

---

aceia de mine? E óre intreprinḑĕtorulŭ de pompe funebre unŭ bufonŭ creştinŭ? Avusesem intenţiunea sĕ-i chemŭ la unŭ ospĕţŭ, sĕ le dau o serbare, dér acum potŭ ei aştepta! Şi în loculŭ lorŭ voiu învita eu pe aceia, pentru carĭ lucru — pe credincioşii mei morţĭ!“

— „Ce, tătucule“, ḑise fetiţa, care-i trăgea cismele, „de cine rîḑĭ tu? Fă-ţĭ cruce! A învita pe morţĭ la ospĕţŭ! Ingrozitorŭ!“

— „Pe toţĭ dracii! O sĕ-i învitŭ“, continuă Adrianŭ. „Ii voiu învita imediatŭ, chiar mâne. Vĕ rogŭ, veniţĭ bine-făcĕtorii mei, veniţĭ şi benchetuiţĭ mâne séră cu mine; eu vĕ voiu aştepta cu totŭ, ce mĭ-a datŭ Dumneḑeu.“

Cu aceste cuvinte se trântì Adrianŭ în patŭ şi începù în curêndŭ sĕ horcăe.

Era încă întunerecŭ, când se deşteptă Adrianŭ. Soţia negustorului Truschin murise peste nópte, şi unŭ crainicŭ specialŭ fŭ trimisŭ călare la dênsulŭ cu acéstă veste. Intreprinḑĕtorulŭ de pompe funebre îi dete ca bacşiş o piesă de ḑece copeicĭ, se îmbrăcă grabnicŭ şi plecă într'o birje la Rasgulai. La uşa casei, în care zăcea mórta, fusese postatŭ unŭ poliţistŭ; comercianţĭ întrau şi eşiau, ca şi nisce corbĭ, carĭ simţescŭ prada. Mórta zăcea pe o masă, palidă ca céra, dér încă nedesfigurată. Rudenii, vecinĭ şi pretinĭ o înconjurau.

O mulţime de ferestri erau deschise, limpede ardeau lumînările şi preoţĭ îi cetiau mórtei rugăciunĭ. Adrianŭ se apropiă de nepotulŭ lui Truschin, unŭ tînĕrŭ comerciantŭ, cu unŭ rocŭ modernŭ, şi-lŭ asigură, că sicriulŭ, lumînările, pânzele mortuare, precum şi tóte celelalte lucrurĭ necesare pentru o îmormêntare, le va procura la momentŭ cu cea mai deplină punctualitate şi cu cea mai mare acurateţă.

Moştenitorulŭ îi mulţămi distrasŭ şi'i spuse, că în privinţa cheltuelilorŭ sĕ nu se mai tîrguéscă, ci sĕ se încrédă cu totulŭ în simţulŭ sĕu de dreptate.

Intreprinḑĕtorulŭ declară atuncĭ, ca de obiceiu, că nu-lŭ va înşela cu nimicŭ, schimbă o privire semnificativă cu lucrătorii sĕi şi se depărtă, spre a lua mĕsurile de lipsă pentru îmormêntare.

Intrégă ḑiua o petrecŭ dênsulŭ călĕtorindŭ neîncetatŭ dela Rasgulai la Nikitski şi dela Nikitski la Rasgului. Ér cătră séră, când totulŭ fŭ adusŭ în ordine, se despărţì de visitiulŭ sĕu şi se reîntórse pe josŭ acasă.

(Va urma).

pompósă biserică, şi în curêndŭ se va ridica şi o şcólă românéscă corĕspundĕtóre, s'a luatŭ totŭ-odată iniţiativa şi pentru întemeiarea unei *bibliotecĭ poporale.* Inceputulŭ acesta e cu atâtŭ mai îmbucurătorŭ, findcă în acele părţĭ nu s'a făcutŭ până acum nicĭ unŭ pasŭ mai seriosŭ pentru de-a da poporului o lectură bună şi sănĕtósă. Fiă ca acestŭ începutŭ sĕ servéscă de bunŭ augurŭ pentru viitorŭ.

—o—

Érăşĭ o mare nenorocire la minele din Karvin. Din Troppau se telegrafiéză, că la minele „Francisca“ din Karvin, unde anulŭ trecutŭ s'a întêmplatŭ o mare nenorocire, acésta s'a repetatŭ în 16 Martie. Diminéţa la $^{3}/_{4}$ 4 óre lucrau în galeria suterană Hohenegger 280 de muncitorĭ. Deodată s'a făcutŭ o esplosiune uriaşă. Muncitorii au rĕmasŭ încremenițĭ, când esplosiunea uriaşă a făcutŭ sĕ se cutremure întrégă mina; *50* dintre ei au fostŭ scoşĭ *morţĭ* de sub ruine, ér 80 au fostŭ mântuitĭ avêndŭ rane mai uşóre.

Bătae de jocŭ. Din Săcele primimŭ următórele rêndurĭ: Linia tramwayului între Braşovŭ şi Săcele e în administraţia statului. Neajunsurile ce le întêmpină călĕtorii pe acéstă liniă însĕ suntŭ revoltătóre.

După-ce locomotivele suntŭ atâtŭ de micĭ, încâtŭ publiculŭ le şi numesce *maşinĭ de cafea*, apoi suntŭ şi puţine. In fiă-care lună se întêmplă câte-unŭ neajunsŭ. In anulŭ trecutŭ, în toiulŭ verei, când era plinŭ Braşovulŭ şi satele dimprejurŭ de óspeţĭ streinĭ din România şi alte părţĭ, circulaţia a fostŭ din cele mai pĕcătóse. Ḑece ḑile de-a rêndulŭ tramwayul dela Braşovŭ spre Săcele a lăsatŭ pe pasagerĭ pe drumŭ când în Dêrste, când în Turchişŭ, când în Cernatŭ. Ei bine, ḑece ḑile sĕ sufere publiculŭ aceste neajunsurĭ însemnéză a-ţĭ bate jocŭ de publicŭ.

Aḑĭ, în 7 Martie st. v., locomotiva n'a pututŭ sĕ ducă vagónele din gara Satulungŭ (Hoszufalu) spre Braşovŭ, curmându şĭ forţa pe linie, se'nţelege fiindŭ stricată.

Intrebămŭ, până când acéstă miserie? până când acéstă bătaiă de jocŭ? până când administraţia căilorŭ ferate ungare se va servi pe linia Braşovŭ-Săcele şi Braşovŭ Bartolomeiu de nişte locomotive micĭ şi fără putere supuse în fiă-care lună stricăciunei? *Sĕceleanu.*

Unŭ ţĕranŭ românŭ la Viena.

„Dreptatea“ din Timişóra descrie în numĕrulŭ sĕu de Sâmbătă păţania unui ţĕranŭ românŭ, aşa după cum i-o istorisesce unŭ studentŭ universitarŭ din Pesta:

In 14 l. c., — spune tênĕrulŭ studentŭ — séra, a întratŭ unŭ ţĕranŭ românŭ cu plete negre şi ţundră în spate în cabinetulŭ de lectură alŭ studenţilorŭ românĭ. La întrebarea décă vine dela Vaţŭ, a rĕspunsŭ, că a fostŭ şi acolo, dér acum vine dele Beciu (Viena).

„Acum două sĕptĕmânĭ — spune ţĕranulŭ — am fostŭ bătutŭ în satulŭ nostru *Cârţişora* de gendarmĭ, fără a fi făcutŭ nicĭ unŭ rĕu. Şi după-ce solgăbirĕulŭ nu mi-a făcutŭ dreptate, am socotitŭ sĕ mĕ ducŭ la împĕratulŭ, sĕ mĕ plângŭ“.

Spuse apoi că s'a dusŭ la societatea studenţilorŭ românĭ din Viena, unde i s'a făcutŭ o scrisóre, cu care l'au îndreptatŭ la cancelaria împĕrătéscă. Aicĭ i s'a spusŭ, că scrisórea nu e bună. Intêlnindu-se cu nisce gendarmĭ românĭ din Burg aceştia i-au făcutŭ o altă scrisóre, care asemenea n'a fostŭ bună. S'a dusŭ dér din nou la societatea studenţilorŭ, unde i s'a făcutŭ o scrisóre cum se cerea.

„După-ce scrisórea a fostŭ gata, — continuă ţĕranulŭ — éră-şĭ am plecatŭ la Burg cu gândulŭ sĕ nu mĕ ducŭ de acolo până când nu voiu vorbi cu împĕratulŭ.

„De astă-dată scrisórea mea a fostŭ bună şi secretarulŭ mi-a spusŭ sĕ vinŭ diminéţa la 8, cândŭ voiu puté vorbi cu împĕratulŭ. Cândŭ diminéţa m'am presentatŭ, nu mi-s'a datŭ voe sĕ întru, ci mi-s'a spusŭ sĕ vinŭ după trei ḑile, şi cândŭ şi după acestea trei ḑile am venitŭ, mi-s'a spusŭ, că nu potŭ vorbi cu împĕratulŭ, dér sĕ lasŭ scrisórea în cancelarie.

„Atuncĭ am spusŭ secretarului, că eu n'am sĕ mĕ ducŭ acasă *până când nu mĕ voiu plânge împĕratului*, fiind-că am fostŭ bătutŭ de gendarmĭ de vr'o cincĭ orĭ fără sĕ fi fostŭ nicĭ odată de vină.

„Secretarulŭ, n'a voitŭ sĕ mĕ asculte, *eu însĕ n'am vrutŭ sĕ iesŭ din casă.* Atuncĭ a chiămatŭ unŭ poliţistŭ, care m'a dusŭ la poliţie, unde am statŭ şépte ḑile întregĭ încuiatŭ cu tâlharii şi hoţii la unŭ locŭ. A opta ḑi m'au dusŭ nisce poliţiştĭ la trenŭ de unde m'au trimisŭ până aicea cu şupa. Asta-i întêmplarea, D-le!“

După istorisirea acésta am pusŭ ţĕranului întrebarea, că ce gândesce la tréba acésta?

„Apoi D-le, se vede că noi Românii, *nu mai avemŭ nicĭ unŭ locŭ, unde am puté găsì dreptate, nu ne rĕmâne alt-ceva acum, de câtŭ sĕ ne facemŭ noi înşine dreptate*“.

„Albina“,

institutŭ de creditŭ şi de economii în Sibiiu.

Raportulŭ Consiliului de administraţiune către adunarea generală a acţionarilorŭ din 27 Martie 1895.

(Fine.)

Cu finea anului 1894 *Depunerile* erau: 4.945,227 fl. 09 cr. *Escomptulŭ de cambii*: 3.032,809 fl. 55 cr. *Creditŭ personalŭ ţĕrănescŭ:* 1.013,941 fl. 17 cr. *Imprumuturĭ hipotecare:* 1.894,836 fl. 62 cr. *Credite cambiale cu acoperire hipotecară*: 532,123 fl. 70 cr. *Credite de contŭ curentŭ:* 127,393 fl. 29 cr. *Imprumuturĭ pe efecte publice* (lombard): 70,959 fl. 40 cr. *Scrisurĭ fonciare cu $5^0/_0$*: 1.751,000 fl.

Mişcarea cassei: Intrate la centrală 11.353,636 fl. 28 cr. Intrate la sucursală 4.124,821 fl. 67 cr. Suma întratelor 15.478,457 fl. 95 cr. Eşite la centrală 11.378,075 fl. 53 cr. Eşite la sucursală 4.110,530 fl. 16 cr. Suma eşitelorŭ 15.494 605 fl. 69 cr. Totalŭ 30.973,063 fl. 64 cr.

Revirementulŭ în giro-conto alŭ băncei austro-ungare a fostŭ în anulŭ espiratŭ de 7.262,486 fl. 76 cr., ér revirementulŭ prima-notei a fostŭ de 14.267,128 fl. 35 cr.

Din bilanţulŭ generalŭ alŭ anului 1894 resultă, că: suma activelorŭ institutului este cu *283,316 fl. 16 cr.* ér suma venitului brutŭ cu *11,772 fl. 85 cr. mai mare*, decâtŭ în anulŭ premergĕtorŭ.

Subtrăgêndŭ din venitulŭ brutŭ alŭ anului de 528,658 fl. 07 cr. totalulŭ eşirilorŭ cu 406,990 fl. 13 cr. resultă unŭ profitŭ netŭ alŭ anului de: 121,667 fl. 94 cr., cu *6,408 fl. 57 cr. mai mare*, decâtŭ în anulŭ precedentŭ. La acestŭ resultatŭ filiala nóstră din Braşovŭ a contribuitŭ cu 19,796 fl. 55 cr., celŭ mai mare beneficiu netŭ dela înfiinţarea ei.

Distribuirea profitului netŭ. Relativŭ la distribuirea profitului netŭ de 121,667 fl. 94 cr. ne luămŭ voiă a face următórea propunere: 1. Sĕ se dea acţionarilorŭ dividendă de $5^0/_0$ după capitalulŭ socialŭ de 300,000 provĕḑută în §. 62 din statute = 15,000 fl.

2) Restulŭ sĕ se împartă cum urméză: *a)* $16^0/_0$ tantiemă statutară (§ 62, lit. *b*, *c*, *d*,) pentru membrii consiliului de administraţiune, pentru comitetulŭ de supraveghiare şi pentru funcţionarii institutului=17,066 fl. 83 cr. *b)* $6^0/_0$ pentru scopurĭ culturale de binefacere = 6,400 fl. 07 cr. *c)* Supradividendă acţionarilorŭ=33,000 fl. *d)* Fondului de pensiunĭ alŭ funcţionarilorŭ institutului =8 000 fl. *e)* Amortisare din preţulŭ realităţilorŭ din Braşovŭ (casa din Scheiu) = 4,000 fl. *f)* Fondului specialŭ de reservă= 38,201 fl. 04 cr.

Primită acéstă propunere, dividenda anului 1894 se va urca la *16 fl. de acţiune*, cu 1 fl. mai mare, decâtŭ în anulŭ precedentŭ, egală cu $16^0/_0$ a valórei lorŭ nominale. Fondulŭ specialŭ de reservă înfiinţatŭ în 1892 se va urca la cifra de 164.256 fl., ér fondulŭ de pensiunĭ alŭ funcţionarilorŭ la 88,811 fl. 96 cr. Cuponulŭ per 1 Iulie a. c. se póte realisa imediatŭ după adunarea generală.

In fine, presentându-vĕ raţiociniulŭ cu tóte conturile sale, vĕ rugămŭ, ca după ce veţĭ fi ascultatŭ şi raportulŭ comitetului de supraveghiare, sĕ binevoiţĭ: 1) a lua spre scire raportulŭ acesta, a aproba bilanţulŭ încheiatŭ la 31 Decemvre 1894 şi a da direcţiunei şi comitetului de supraveghiare absolutorŭ pentru gestiunea lorŭ pe anulŭ espiratŭ. 2) a primi propunerea nóstră relativŭ la distribuirea profitului netŭ; 3) a distribui suma destinată spre scopurĭ culturale şi de binefacere. 4) a fixa preţulŭ marcelorŭ de presenţă pe anulŭ curentŭ. 5) a primi propunerea pentru modificarea statutelorŭ. 6) a primi propunerea direcţiunei relativŭ la urcarea capitalului socialŭ. 7) a alege 2 membri în consiliulŭ de administraţiune.

Din şedinţa direcţiunei din 19 Februarie 1895.

I. Hannia m. p., preşedinte.

Cosma m. p., directorŭ esecutivŭ.

Braşovŭ, 3 Martie v. 1895.

Onorată Redacţiune! In „darea de sémă şi mulţămita publică“, apărută în nr-lŭ dela 1/13 Martie c. alŭ „Gazetei“ s'au strecuratŭ unele erorĭ, pe carĭ Vĕ rogŭ a-le rectifică precum urméză:

Cu ocasiunea petrecerei cu dansŭ arangiată în 4 Februarie n. c. de Reuniunea femeilorŭ române din locŭ, a binevoitŭ a contribui peste preţulŭ biletului de 1 fl. 50 cr., D-lŭ Diamandi Manole nu 50 cr., ci 2 fl., dela familia Bancotescu din Brăila s'au colectatŭ 10 l. n., dela R. Petcu din Brăila 6 l. n., dela D na Aurora Perlea din Brăila 20 l. n.

Pe lângă sumele acestea, au mai încursŭ până astăḑĭ: prin D-na Agnesŭ Duşoiu: dela Maria Teodorŭ Ioanŭ din Ploescĭ 3 fl. 50 cr., dela D-lŭ I. Colţescu din Bucurescĭ 5 l. n., dela D-lŭ Vasilie Orghidanŭ din Bucurescĭ 10 l. n., ér prin D-na Octavia Stănescu dela D lŭ şi D-na Sihleanu din Bucurescĭ 20 fl.

Astfelŭ venitulŭ brutŭ este 400 fl.47 cr., ér spesele suntŭ 281 fl. 70 cr., aşa că venitulŭ curatŭ este de 118 fl. 77 cr. Subscrisulŭ birou esprimă P. T. Domnĭ şi Dómne adêncŭ simţita mulţumită a Comitetului Reuniunei femeilorŭ române din locŭ.

Agensŭ Duşoiu, preşedintă.

Lazarŭ Nastasi, actuarŭ.

NECROLOGŬ. In 17 Martie a. c. a rĕposatŭ în Braşovŭ **Gabriela Pánczél** născută *Kossics de Kisfalud*, soţia d-lui Stefanŭ *Pánczél*, protonotarulŭ comitatului Braşovŭ.

DIVERSE.

Limba hindostană, despre care vorbirămŭ într'unulŭ din numerii trecuţĭ, că a ocupatŭ loculŭ limbei persice pe pieţele Asiei centrale, este o cheiă pentru acela, care voiesce sĕ intre în India. Neguţătorulŭ, oficerulŭ, învĕţatulŭ şi diplomatulŭ rusescŭ, care cunósce limba hindostană, pe care o vorbescŭ 100 milióne de ómenĭ în Asia, este în mare avantagiu faţă cu celŭ ce n'o vorbesce. Interesulŭ Rusiei în Asia centrală şi la pasurile, carĭ ducŭ în Pandsab, pretinde ca armata ruséscă şi funcţionarii rusescĭ sĕ-şĭ însuşéscă acea limbă. Limba hindostană e o amestecătură din limba poporală arică din evulŭ mediu a Hindostanului şi a Indiei centrale cu elemente de limbă arabice şi turco-mongolice, pe carĭ le-au dusŭ în India cuceritorĭ strĕinĭ. In ţinuturile locuite de Brahminĭ limba hindostană se scrie cu litere sanscrite, ér în cea mahomedană cu litere arabe; acea se chiamă Hindi, adecă limba indică, acésta, Urdu, adecă limba taberei, deóre-ce limba hindostană s'a desvoltatŭ în armata activă a marilorŭ Mogulĭ din Delhi. Literatura poetică a Hindostanilorŭ este bogată în liră şi în basme. Fiindŭ limba hindostană multŭ-puţinŭ o contopire a tesaurului de limbă arică, semitică şi turană, ea are mare viitorŭ, şi mai alesŭ pentru Rusia are o mare însemnătate nu numai în comerciulŭ din Asia centrală, ci şi în privinţa politică şi militară.

Cultivarea vanilei în Mexico. Pentru cultivarea vanilei este mai corespunḑĕtorŭ ţinutulŭ Papantla din Mexico, situatŭ în direcţiune sud-vestică, dela riulŭ Tuxpan, şi în depărtare de 30 mile dela sinulŭ mexicanŭ. Planta, care produce venilia atâtŭ de preţiósă, cresce şi acum fórte adese sĕlbatică prin pădurĭ şi deluţurĭ şi se caracteriséză prin mirosulŭ intensivŭ, ce 'lŭ respândesce în marĭ depărtărĭ. Esistă însĕ o mulţime de grădinĭ, în carĭ vanilia se cultivéză, şi mai alesŭ renumite suntŭ grădinile francese. Vaniliei îi place unŭ pămêntŭ lutosŭ, amestecatŭ cu ţĕrină, care însĕ nu are sĕ fiă prea uscatŭ. Ea sémĕnă fórte multŭ cu hemeiulŭ, sĕ sădesce în grădinĭ cu braḑĭ, în carĭ arborii stau în depărtare de trei metri unulŭ de altulŭ; vanilia apoi desvoltându-se se caţeră pe braḑĭ, trece la altŭ bradŭ, formândŭ în fine astfelŭ o plantaţiune întunecată, umedă şi umbrósă. Planta acésta, care de regulă trăiesce 10 anĭ, aduce unŭ venitŭ mulţămitorŭ, mai alesŭ în anulŭ alŭ doilea şi alŭ treilea, şi se culege în lunile dintre Octomvre şi Ianuarie. Cu acéstă ocasiune trebue sĕ se bage séma, că păstăile se nu fiă grămădite în cantitate prea mare peste olaltă, căcĭ atuncĭ îşĭ pierdŭ aroma; ele se încălḑescŭ în cutii de tinichea la o temperatură de 50 grade, apoi se uscă la sóre în sacĭ de panză, şi în fine se pachetéză, totŭ câte 50 bucăţĭ, în staniolŭ, cum se şi vêndŭ. Se vede decĭ, că cultivarea acestui articolŭ atâtŭ de scumpŭ la noi, e fórte simplă şi puţinŭ osteniciósă, şi posesorilorŭ de plantaţiunĭ le aduce fórte mare venitŭ.

Unŭ bolnavŭ scumpŭ. Ḑiarulŭ francesŭ „Figaro“ se ocupă de curêndŭ în modŭ amusantŭ şi plinŭ de spiritŭ cu sĕrmanulŭ Cornelius Herz, care fiindu amestecatŭ în procesulŭ dela Panama, scimŭ, că a fugitŭ în Anglia şi s'a prefăcutŭ, că e bolnavŭ, aşa câtŭ nicĭ astăḑĭ nu l'au pututŭ încă transporta în Francia. „Figaro“ ḑice, că bolnavulŭ din Bournemouth „genéză“ întréga lume, nu numai în Francia, ci şi în Anglia. Unŭ representantŭ alŭ naţiunei englese, membru din oposiţiă, făcuse ḑilele trecute marĭ reproşurĭ ministrilorŭ pentru spesele, ce guvernulŭ englesŭ le are cu veghiarea asupra pretinsului bolnavŭ. Lucrulŭ acesta duréză acum de doi anĭ, şi Cornelius Herz încă nu se decide, ca orĭ sĕ móră, orĭ sĕ se declare transportabilŭ la Bowstreet. Detectivulŭ, care 'lŭ păzesce, are paciinţă, căcĭ e fórte bine plătitŭ. Spesele păzirei lui Herz se urcă până acuma la 175,000 francĭ. Amintitulŭ deputatŭ cu numele Forster, a declaratŭ, că în cestiunea acésta va interpela şi pe guvernulŭ francesŭ.

O escrocheriă ingeniósă. D. C. bijutierŭ şi césornicarŭ, are obiceiulŭ sĕ ésă la preumblare după améḑĭ; în timpulŭ acesta femeia lui stă, de-lŭ înlocuesce. Acum câte-va ḑile, pe când elŭ eşise 2—3 minute în urmă, intră în prăvălie unŭ domnŭ bine îmbrăcatŭ, care cu unŭ aerŭ supĕratŭ spune d-nei C.: „Dér bine, d-nă, bărbatulŭ d-tale vrea sĕ-şĭ rîḑă de mine? Suntŭ trei sĕptĕmânĭ de când i am datŭ césorniculŭ meu sĕ-lŭ drégă şi nu este încă gata!... Étă-lŭ!“, ḑicêndŭ acestea necunoscutulŭ luă unŭ superbŭ césornicŭ de aurŭ cu unŭ lanţŭ totŭ atâtŭ de scumpŭ, îlŭ puse în busunarŭ şi ḑise eşindŭ: „Mĕ ducŭ sĕ-lŭ dau la unŭ altŭ césornicar“. D-na C. îlŭ credŭ şi-lŭ lăsă sĕ plece. Când se întórse bărbatulŭ, ea îi povesti faptulŭ şi în acelaşĭ timpŭ îi făcŭ reproşurĭ pentru negligenţa lui. Césornicarulŭ însĕ pricepŭ îndată, că fusese victima unui furtŭ; elŭ reclamă comisarului de poliţiă.

Literatură.

In tipografia „A. Mureşianu“ din Braşovŭ a apărutŭ: **Povestirĭ economice** despre grădinăritŭ, economia câmpului, vieritŭ şi păduritŭ, de *Ioanŭ Georgescu.* O carte fórte folositóre pentru plugarĭ, scrisă în stilŭ uşorŭ de priceputŭ. Cartea are 136 pag. şi costă 25 cr. De vêndare la tipografia „A Mureşianu“ în Braşovŭ, şi la autorulŭ în Scorei (p. u. Alsó-Porumbák).

*

Aliteraţiunea în limbile romanice este titlulŭ unei nouĕ cărţĭ, apărute în *tipografia naţională* din Iaşĭ (Str. Alexandri 11). Autorulŭ ei este d-lŭ *Ovidiu Densuşianu.* Form. mare 8^0 de 96 pag. Preţulŭ 1 leu 50 banĭ.

*

In editura librăriei L. Alcalay din Bucurescĭ, a apărutŭ: **Incercărĭ în psihologia şi în logica intuitivă,** lecţiunĭ arangiate conform programei oficiale şi făcute la scóla normală de institutorĭ, de *V. Gr. Borgovanŭ,* profesorŭ de pedagogiă şi directorŭ alŭ scólei de aplicaţiă de pe lângă scóla normală. Form. mare 8⁰ de vre-o 300 pag. Preţulŭ 4 lei; pentru Austro-Ungaria 2 fl.

*

In tipografia G. A. Lăzăreanu din Bucurescĭ (Str. Episcopiei 3) a apărutŭ: **George Stephonsen** (inventatorulŭ locomobilei şi alŭ căilorŭ ferate), **viéţa şi operele sale.** Conferinţă ţinută în şedinţa publică a societăţii sciinţifice literare „Tinerimea Română“, urmată de o dare de sémă asupra societăţii de ajutorŭ reciprocŭ a funcţionarilorŭ căilorŭ ferate române, de *Ionŭ G. Neamţu.* Preţulŭ 1 leu.

*

In editura librăriei *H. Steinberg* din Bucurescĭ (Str. Şelarĭ 18) a apărutŭ: **Amintirĭ din Italia** (Giosuè Carducci), de *Neculai Iorga.* Unŭ volumŭ esteticŭ, conţinêndŭ vre-o şepte capitole diferite. Preţulŭ 1 leu.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ.

Din 19 Martie 1895.

Bancnote rom.	Cump.	9.72	Vênd.	9.76
Argint român.	Cump.	9.68	Vênd.	9.72

Napoleon-d'orĭ	Cump.	5.76	Vênd.	—.—
Galbenĭ	Cump.	5.75	Vênd.	5.89
Ruble rusescĭ	Cump.	131	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	60.—	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Cursulŭ la bursa din Viena.

Din 18 Martie 1895.

Renta ung. de aurŭ 4% . . .	124.30
Renta de corone ung. 4% . . .	99.15
Impr. căil. fer. ung. in aurŭ 4½% .	127.50
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	104.50
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	125.40
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	98.70
Bonurĭ rurale croate slavone. . .	99.25
Imprum. ung. cu premii	162.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Segedin.	154.—
Renta de hârtie austr.	101.60
Renta de argint austr.	101.80
Renta de aur austr.	125.10
Losurĭ din 1860	159.40
Acţii de ale Băncei austro ungară.	1090.—
Acţii de-ale Băncei ung. de creditŭ.	472.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	404.40
Napoleondorĭ.	9.77
Mărcĭ imperiale germane . . .	60.20½
London vista	123.20
Paris vista	48.87
Rente de corone austr. 4%. . .	101.15
Note italiene.	46.50

Proprietarŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Redactorŭ responsabilŭ: **Gregoriu Maiorŭ.**

Anunţŭ de arêndare.

Se aduce la cunoscinţa publică, cumcă, **Duminecă în 9 Apr. 1895 stil vechiu,** înainte de amédĭ **la 10 óre se va ţiné, în cancelaria subscrisei Eforiei şcolare, licitaţiune pentru arêndarea munţilorŭ de păşunitŭ,** numiţĭ: „Priscu“ şi „Valea négră,“ aflătorĭ pe hotarulŭ comunei Tesila, Judeţulŭ Prahova în România, **pe timpŭ de 5 anĭ,** socotiţĭ dela 20 Iunie 1895.

Despre condiţiunile arêndărei se póte lua informaţiune în cancelaria Eforiei şcolare subscrise.

Braşovŭ, 2 (14) Martie 1895.

Eforia şcólelorŭ centrale române ort. res.

656,1—3

AVISU!

Prenumeraţiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potŭ face şi reînoi ori şi când dela 1-ma şi 15 a fiă-cărei lunĭ.

Domnii abonaţĭ sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiescŭ ca espedarea sĕ li-se facă după stilulŭ nou.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Administraţ. „Gaz. Trans.“

Dela Tipografia „AURORA“ A. Todoran

în Gherla — Szamosujvár

se potŭ procura următórele cărţĭ:

Cuvêntărĭ bisericescĭ, funebrale, catechese etc.

Cuvêntărĭ bisericescĭ acomodate pentru orĭ-ce timpu de *Ioanŭ Papiu.* Tom. I. Ediţia II Preţulŭ 1 fl. 20 cr.

Cuvêntărĭ bisericescĭ (pe Duminece) de *Ioanŭ Papiu.* Tom. III. Preţulŭ 1 fl. 20 cr.

Cuvêntărĭ bisericescĭ la tóte sĕrbătorile de peste anŭ, de *Ioanŭ Papiu.* Unŭ volumŭ de peste 24 cóle 8-av mare, hârtiă fină — cu preţulŭ redusŭ 1 fl. 50 cr.

Cuvêntărĭ funebrale şi iertăciunĭ pentru diferite casurĭ de mórte, întocmite de *Ioanŭ Papiu.* Unŭ volumŭ de peste 24 cóle 8-av mare, hârtiă fină — preţulŭ redusŭ 1 fl. 50 cr.

Cuvêntărĭ funebrale şi iertăciunĭ. Din autorii renumiţĭ, prelucrate de *Titŭ Budŭ* vicariu etc. Preţulŭ 1 fl.

Predicĭ poporalĭ pe Duminece, sĕrbătorĭ, ocasionalĭ şi pentru morţĭ, de *Gavrilŭ Popŭ,* Tom. I. II. III. şi IV., fiesce-care tom. costă 1 fl.

Predice pentru Duminecile de peste anŭ, compuse şi elucrate după Catechismulŭ lui Deharbe de *Vasile Criste.* Tom. I. dela Domin. Vameşului şi a Fariseului până la Dumineca a X. după Rosalie. Preţulŭ 90 cr.

Predice pentru tóte Duminecile şi sĕrbătorile de peste anu, de *Dr. Em. Elefterescu.* Preţulŭ 1 fl. 60 cr.

Esplicare fundamentală şi uşóră de priceputŭ a **Catechismului catolicŭ,** însoţită de esemple alese şi acomodate, de *Iosifŭ Deharbe.* Tom. II. 1 fl. 75 cr.

Catechise pentru pruncii scolarĭ din scólele elementare poporale. După preotulŭ Georgiu Mey, preotŭ în Schvorzkirch din diecesa de Rottenburg de *Titŭ Budŭ* parochŭ gr. cat. în Sat-Şugatagŭ, etc. Preţulŭ 60 cr.

Manualŭ catecheticŭ pentru primii anĭ scolasticĭ, prelucratŭ după I A. Fritz, de *Basiliu Raţiu,* fostŭ prof. de s. scriptură, catechetică şi metodică în seminariulŭ archidiec. din Blaşiu, actualmente vicariu archiepiscopescŭ în Făgăraşŭ. Preţulŭ 60 cr.

Toma a Kempis despre imitaţiunea lui Christosŭ, tradusŭ românesce de pe originalŭ latinŭ, de *Gavrilŭ Popŭ* canon.; leg 1 fl. 15 cr.

Instrucţiune practică pentru causele matrimonialĭ cu respectŭ la disciplina vigentă în provincia bisericéscă gr. cat. de Alba-Iuliu-Făgăraşŭ, scrisă în usulŭ păstorilorŭ sufletescĭ, prin *Dr. Iuliu Simonŭ* prof. de s. Teol. 1 fl. 30 cr.

Dumnedeéscă liturghiă a celui dintru sânţĭ părintelui nostru Ioanŭ Chrisostom. de *Ioanŭ Boroşiu* par chu gr cat. etc. Preţulŭ 25 cr.

Rugăciunea Domnului Tatălŭ nostru Esplicată pe scurtŭ de *Ioanŭ Boroşiu* parochŭ gr. cat. şi asesorŭ consist. Preţulŭ 10 cr.

Ierarchia bisericéscă séu esplicarea ceremonielorŭ sacre, prescrise la chirotonia gradelorŭ s. ierarchii, de *Ionu Boroşŭ.* Preţulŭ 1 fl. 60 cr

Nu mĕ uĭta. Colecţiune de versurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiă ş. a. Preţulŭ 25 cr.

Lira Sionului, séu cântarea sĕrbătorilorŭ. — Poesii religioso-morale, lucrate după s. Scriptură, de *Aronŭ Boca Velcherean lŭ.* Cu o precuvêntare de G. Simu. Preţulŭ 25 cr.

Pietatea poporului românŭ, séu cântărĭ evlaviose pentru cei ce mergu la mânăstire, la locurĭ sânte şi în procesiunĭ. Compuse de doi preoţĭ gr. cat. Mureşenĭ din diecesa gr. cat. a Oradei-marĭ. Preţ lŭ 10 cr.

Sfaturĭ de aurŭ, séu calea cătră fericire, de *Aronŭ Boca Velchereanulŭ.* Preţulŭ 25 cr.

Cărţĭ bisericescĭ.

		în cruḑo:
Catavasierŭ în 8 o cu cirile		—.70
Octoechŭ mare în 4-o cu cirile		2.40
Straşnicŭ, în folio	„ „	1.68
Octoechŭ micŭ	cu litere	—.85
Orologiu	„ „	2.50
. legatŭ în piele şi aur	„ „	3.80
Pentecostariu micŭ . . .	„ „	—.85
Psaltire	„ „	—.84
Euchologiu (**Molitvŭ.**) . . .	„ „	2.80
„ leg. în piele şi aurŭ	„ „	3.80
Liturgierŭ în 4-o . . .	„ „	2.20
„ legatŭ în piele . .	„ „	3.40
Apostoleriu leg în piele folio	„ „	6.40
Triodŭ legatŭ . . . . „	„ „	10 fl.

Novele, Schiţe, piese teatrale, anecdote.

Anecdote şi glume (365) adunate, prelucrate şi arangiate de *Tit. V. Gheja,* spirit. la inst. corect. Cuprinsulŭ acestui opŭ este forte petrecătorŭ, — aşa că cetindŭ şi numai 1 pagină din elŭ, caută se rîdĭ orĭ câtŭ ai fi fostŭ de necăjitŭ şi mâhnitŭ altmintrelea. Preţulŭ unui esemplarŭ 40 cr.

Barbu cobzarulŭ. Nuvelă originală de *Emilia Lungu.* Preţulŭ 10 cr,

Branda séu nunta fatală. Schiţă din emigrarea lui Dragoşu. Nuvelă naţională. Preţ. 15 cr.

Bunica şi nepoţelulŭ. Schiţă din sfera educaţiunei. După Eernest Legouvé. de *G. Simu.* Preţulŭ 6 cr.

Cartea ilustrată pentru copii şi copile. Cu 18 ilustraţiunĭ, de *G. Simu.* — Acéstă broşură conţine istoriore şi poesii morale spre escitarea gustului de cetitŭ la copii. — E acomodată acéstă carte şi ca premii pentru şcolarii diligenţĭ. Preţulŭ 25 br.

Cu vêrfulŭ penei. Scrierĭ satirico-humoristice de *A. Popŭ.* Preţulŭ 55 cr.

Cântulŭ în şcóla poporală: De *Iuliu Popŭ* învĕţătorŭ în Năsĕudŭ. Pracsă. Teoriă. Cântutĭ. Preţulŭ 30 cr.

Codreanu craiulŭ codrului. Baladă de *G. Simu.* Preţulŭ 6 cr.

Cântăréţa, Novelă de *Dem. Danŭ.* Preţulŭ 15 cr.

Carmenŭ Sylva. Prelegere publică, ţinută prin *V. Nicórŭ,* prof. gimnas. — Cu portretulŭ M. S. Regina României. Preţulŭ 10 cr.

Chiu turĭ, de carĭ strigă feciorii în jocŭ, de *I. Popŭ-Reţeganulŭ.* Preţulŭ 40 cr.

Din trecutulŭ Silvaniei. Legendă de *Victor Rusŭ.* Preţulŭ 60 cr

Dialogulŭ Ţiganului cu sf. Petru la pórta raiului, de *Aronŭ Boca Velcherénulŭ.* Pr. 25 cr.

Ḑile negre. Versurĭ de Petrea dela Cluşiu. — cu o prefaţă de *G. Simu.* Preţulŭ 50 cr.

Elŭ trebue sĕ se însóre. Novelă de Maria Schwartz, traducere de *N. F. Negruţiu.* Pr. 15 cr.

Economia pentru şcólele poporale, de *T. Roşiu.* Ed. II. Preţulŭ 15 cr.

Felicitărĭ în poesii şi prosă la Anulŭ nou, dina nascereĭ şi dina numelui cătră tată, mamă, moşĭ, unchĭ, mătuşe, nănaşĭ, tutorĭ, preoţĭ, învĕţătorĭ şi bine-făcĕtorĭ, precum şi alocuţiunĭ şi vorbirĭ cu diferite ocasiunĭ şcolastice, de *G. Simu.* Preţulŭ 20 cr.

Gruia lui Novacŭ. Preţulŭ 12 cr.

Idealulŭ perdutŭ Novelă originală de *Paulina C. Z. Rovinarŭ* Preţulŭ 10 cr.

Influinţa mândriei. Novelă de *P. C. Z. Rovnarŭ.* Preţulŭ 15 cr

Lira Bihoruluĭ. Balade poporale de *Ant. Popŭ.* Preţulŭ 25 cr.

Leonatŭ celŭ tînĕrŭ. Istoriă în versurĭ de *Ioanŭ Popŭ-Reteganulŭ* (cu o ilustraţiune), o broşură cu conţinutŭ forte glumeţŭ. Ca în tóte scrierile d-lui Ioanŭ Popŭ Reteganulŭ aşa şi în acésta, observă omulŭ o adencă pĕtrundere în moravurile, obiceiurile şi sémţĕmintele ţĕranului românŭ. Preţulŭ 12 cr.

Merinde dela Scólă, séu învĕţăturĭ pentru poporŭ, culese din ḑiariulŭ unui scolarŭ, de *Dr. Georgiu Popa.* Preţulŭ 60 cr.

Meseriile sociale. Novelă de *P. C. Z. Rovinarŭ* Preţulu 15 cr.

Musa Someşană. Poesii poporale române din jurulŭ Năsĕudului. Adunate şi arangiate de *Iuliu Bugnariu.* Partea I. Balade Preţ. 25 cr.

N-rii 76 şi 77. Naraţiune istorică după Wachsmann, de *Ioanŭ Tanco.* Preţulŭ 20 cr.

„Nopţĭ de iernă.“ Novele pentru poporŭ de *G. Simu* Preţulŭ 1 fl.

Opera unui omŭ de bine. Novelă originală — continuarea novelei „Idealulŭ perdutŭ“ — de *Paulina C. Z. Rovinarŭ* Preţulŭ 10 cr.

Poesii de *Vasiliu Ranta-Buticescu.* Unŭ volumŭ de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese şi arangiate. Preţ. redusŭ (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Povestirĭ alese de *Petra-Petrescu.* Preţulŭ sdedate franco 80 cr

Proba de focŭ. Comedie într'unŭ actŭ de A. Kotzebue, localisată de *Irina Sonea-Bogdanŭ* Preţulŭ 15 cr.

Prin mórte la victoriă. Comedia într'unŭ actŭ, de A. Kotzebue, localisată de *Irina Sonea-Bogdanŭ.* Preţulu 10 cr.

Poveştile Bănatului. De *George Cătană* învĕţătorŭ. Tom I. Preţulu 20 cr Tom II. 25 cr. Ambele 45 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiţă din sfera educaţiunei, după *Ernest Legouvé.* Preţulŭ 6 cr.

Starostele adecă datinĭ dela nunţile Românilorŭ Ardelenĭ. Adunate de *Iónŭ Popŭ-Reteganulŭ.* Preţulŭ 25 cr.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ. De *V. Gr. Borgovanŭ.* Preţulŭ 10 cr.

Se auḑimŭ! Toaste pentru totŭ felulŭ de persóne şi ocasiunĭ, de *Tit. V. Gheaja.* Preţulŭ 20 cr.

Trandafirŭ şi viorele Poesii poporale de *I. Popŭ-Reteganulŭ.* Edit. a II. amplificată. Preţulŭ 60 cr.

Ultimulŭ sichastru. Tradiţiune, de *G. Simu.* Preţulŭ 6 cr.

Versurĭ de dorŭ, adunate din poeţii românĭ de *A.* Preţulŭ 25 cr.

Cele mai bune şi mai ieftine cărţĭ de rugăciunĭ.

Icóna sufletului. Carte de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericesci, frumosŭ ilustrată. Prelucrată şi edată cu permisiunea Măritului ordinariatŭ dicesanŭ gr. cat. de Gherla, prin *Vasiliu Pătcaşiu,* preotŭ gr. cat. în Hotoanŭ. Edit. III. corésă şi amplificată. Preţulŭ unui esempl. broş. 40 cr., leg. 50 cr., leg. în pânză 80 cr., leg. mai finŭ 1 fl. leg. în piele 1 fl 60 cr., în leg. de lux 2 fl. 50—3 fl. 80 cr.

Mărgăritarulŭ sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericescĭ, forte frumosŭ ilustrată. Preţulŭ unui es. broş. e 40 cr., leg. 50 cr., leg. în pânză 80 cr., leg. mai finŭ 1 fl., leg. în piele 1 fl. 60 cr.. în leg. de lux 2. 50—3 fl. 80 cr.

Miculŭ mărgăritarŭ sufletescŭ. Carte bogată de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericescĭ frumosŭ ilustrată, pentru pruncii scolarĭ de ambe sexele. Preţulŭ unui es. bros. e 15 cr., 100 es. 12 fl., 50 es. 7 fl., leg. 22 cr., 100 es. 20 fl., 50 es. 10 fl. 50 cr.

Cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ pentru pruncii scolarĭ de ambe sexele. Cu mai multe icóne frumóse. Preţulŭ unui es. broş. e 10 cr., 50 esempl. 3 fl., 100 es. 5 fl.; — leg. 12 cr., 50 es. 5 fl., 100 esemplare 9 fl.

Visulu Prea Sântei Vergure Maria, urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Preţ. unui esempl. legatŭ şi espedatŭ franco e 12 cr., 50 esempl. 5 fl., 100 esemplare 9 fl.

Epistolia D-lui nostru Isusŭ Christosŭ. Preţulŭ unui es. legatŭ şi spedatŭ franco e 15 cr., 50 es. 6 fl., 100 es. 10 fl.

Călindarulŭ „Aurorei“ pe an. 1895 cu porto francatŭ 35 cr.

Călindarulŭ „Badei Ioanŭ“ pe an. 1895, cu porto francatŭ. 20 cr.

Călindarulŭ „Plugarului“ pe anulŭ comunŭ 1895., Editura tipografiei A. Mureşianŭ Anulŭ III. preţulŭ 25 cr., cu porto francatŭ 30 cr.

Lucrărĭ tipografice de orĭ-ce specie se primescŭ şi esecută cu preţurile cele mai moderate.

La comande micĭ de cărţĭ singuratice şi tipăriturĭ, ne rugăm a ne trimite preţulŭ înainte prin asemnăţiune postală cu unŭ adausŭ de 5 cr., ér' décă cartea e voluminósă, de 10—15 cr. — In modulŭ acesta cărţile se vor speda sub faşiă şi se încungiură spesele postalĭ, ce se facŭ prin rambursă. — Comandele mai marĭ — la cerere — se spedéză şi prin rambursă.

Comandele suntŭ a se adresa la:

Tipografia „AURORA“ A. Todoran,

în Gherla — Szamosujvár.

7—10

Tipografia A. Mureşianu, Braşovŭ.